

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Poniedziałek, dnia 27 listopada 1922 roku.

XXV.

Zawiadamiamy naszych czytelników iż w dniu 1-go grudnia „ROZWOJ” obchodzi jubileusz 25 letniej pracy dziennikarskiej w Łodzi.

Z okazji tej dnia 3 grudnia, w niedzielę, wydamy numer

Jubileuszowy

który wydrukowany zostanie w podwójnej ilości egzemplarzy.

Ogłoszenia do tego numeru, pomimo znanej jego nakładu, nie będą droższe, niż do zwykłych numerów, a nawet tańsze, bo kto przed świętami Bożego Narodzenia powtórzy jeszcze swoje anonsy, ten od następnych razy otrzyma 10% ustępstwa.

Ogłoszenia te prosimy przysyłać jak najszybciej, aby można je było wykończyć starannie; nawet bowiem pracy w ostatniej chwili wywołuje pośpiech, niezbyt w tych wypadkach pożądany ani dla ogłaszających się, ani dla Administracji.

Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Rozwoju” codziennie w biurze Al. Kościuszki Nr. 41.

Administracja „Rozwoju”

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Budowa polskich wagonów

(wp) Zakłady ostrowieckie przystępują w bieżącym miesiącu do budowy pierwszej partii wagonów towarowych, zamówionych przez rząd polski.

W przyszłym roku fabryka ta, na mocy umowy z ministerstwem kolei żelaznych, zobowiązała się dostarczyć 1,000 wagonów.

Polska i Rumunia

(wp) Delegacja polska na konferencji moskiewskiej zastępować będzie również Rumunje w zawarciu paktu nieagresji.

Korespondent „Petit Parisien” donosi, że zgodnie z intencjami i duchem sojuszu polsko-rumuńskiego delegacja rumuńska na konferencji w Lozannie stale informuje poselstwo polskie w Bernie o przebiegu harad.

Nowa lista kawalerów orderu „Odrodzenia Polski”

(wp) Z okazji otwarcia Sejmu i Senatu ma być ogłoszona nowa lista kawalerów orderu „Odrodzenia Polski”. Jak wiadomo order ten dawany jest bardzo ogólnie. To też nowa lista zasłużonych Polaków — partjotów budzi wielkie zainteresowanie.

Co kosztują roboty publiczne

(wp) Ministerjum robót publicznych uło

POKOJ NA BLISKIM WSCHODIE.

NIEUSTĘPLIWOSC TURCJI — MOŻLIWOSC KATASTROFY.

BERLIN 26 11 (AW) Z Lozanny donoszą że nastroje delegacji tureckiej, który już w ostatnich dniach odznacza się pewnym zduńerwowaniem, zaostrzył się jeszcze bardziej, ponieważ projekt turecki w sprawie Tracji zachodniej został zupełnie odzucony przez mocarstwa sprzymierzone. Krążą pogłoski o możliwości zerwania obrad, ponieważ Ismed basza o-

świadczył, że polityka turecka w sprawie Tracji wschodniej nie uległa żadnym zmianom i że rząd angielski nie może poczynić żadnych ustępstw na korzyść Grecji.

Pomiędzy lordem Curzonem a Ismed baszą przszło do ostrej wymiany zdań w sprawie konfliktu wschodniego; obdwum nie udało się osiągnąć porozumienia. (4)

Wielka katastrofa kolejowa pomiędzy Zgierzem a Strykowem.

SKUTKI REDUKCJI SŁUŻBY RUCHU. 6 ZABITYCH 9 RANNYCH. OGROMNE STRATY.

Wczoraj na drodze kaliskiej na szlaku pomiędzy Glinnikiem a Strykowem o g. 11 m. 20 rano, pociąg towarowy Nr. 592 idący ze stacji Łódź kaliskiej wpadł na idący ze strony Warszawy pociąg towarowy Nr. 591. Skutki katastrofy były fatalne ponieważ zderzenie nastąpiło na moście kolejowym, a ponieważ w tem miejscu jest spadek ze strony Strykowa pociąg Nr. 591 szedł pełnym biegiem. W jednej chwili oba parowozy i 26 wagonów przedstawiły ze siebie gruzy z pod których zaczęły wydobywać się jęki rannych. W krótkim czasie po katastrofie zawiadomiono stację Łódź-Kaliską skąd niezwłocznie na miejsce katastrofy wyruszył pociąg ratunkowy wraz z inspektorami wydziału ruchu i wydziału mechanicznego oraz drogowego na czele.

Wobec tego że wybuchł pożar i wagony zbiły się w jedną kupę, ratunek jest bardzo uciążliwy. Dotychczas z pod gruzów wydobyto 6 osób zabitych z których jak skonstatowano

5-ciu ze służby kolejowej i 1 przewodnik przy transporcie (został żywcem spalony) oraz 9 osób ciężko rannych również ze służby kolejowej.

Narazie ustalono następujące nazwiska zabitych: Szczepański, maszynista, Keber, nadkonduktor oraz Pawlak konduktor.

Jak wielkie rozmiary przyjęła wczorajsza katastrofa dowodzi to, że tor kolejowy może być oczyszczony dopiero dziś pod wieczór. Wszystkie pociągi do Warszawy skierowywane są ze stacji Łódź-Kal. na Koluszki i Skierniewice. Przyczyny katastrofy ustalić na razie nieudało się, lecz należy przypuszczać, że w tym wypadku bezpośrednio zawinił dyżurny ruchu a głównie nasze władze kolejowe, które redukują służbę ruchu i wydziały bezpieczeństwa publicznego a tworzą cały szereg nowych biur, jak również wydalają rutynowanych inteligentnych fachowców a przyjmują na ich miejsce ludzi z pod ciemnej gwiazdy. (5)

Słowacy za oderwaniem się od Czech.

PRAGA (A. W.) Na ostatniem posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego przemawiał również słowacki poseł Juriga, który oświadczył między innymi, że czeskie rewolucyjne Zgromadzenie Narodowe nie miało za-

stępnej legitymacji ani uprawnień do rozstrzygnięcia sprawy słowackiej. Słowacy — mówił on — połączyli się dobrowolnie z Czechami i oderwają się od nich wtedy, kiedy uznają za stosowne.

żyło swój preliminarz budżetowy na rok przyszły jeszcze we wrześniu na podstawie cen czerwcowych, obecnie jednak zmuszone było porobić w nim pewne zmiany.

Po dokonaniu ich całkowity ogólny preliminarz ministerjum robót publicznych przedstawia się następująco: dochody 7.415.000.000

Rozchody: osobowe 13.238.000.000; administracyjne 6.616.000.000; inwestycyjne 305.400.000.000. Ogól. 325.245.000.000. Tym sposobem preliminowany niedobór wynosi 311.839.000.000 mk. Oczywiście preliminarz ten będzie jeszcze dyskutowany w ministerstwie skarbu, a potem w Sejmie.

W Japonii o Polsce.

(wp) Zainteresowanie sprawami polskimi w Japonii jest znane. Opiekowano się tam się rotami naszymi z wschodniej Syberji. Obecnie dochodzą nam wieści o nauczaniu dzieci japońskich języka polskiego w szkołach prywatnych. (2)

TELEFONEM Z WARSZAWY

ZWALCZANIE EPIDEMJI.

(*) Jak się dowiadujemy, z dniem 1 grudnia rb., agendy nadzwyczajnego naczelnego komisariatu do spraw walki z epidemjami (N. N. K.) przydzielone będą go ministerjum zdrowia publicznego.

Przekazywanie agend ma się odbywać w ten sposób, aby działalność w zakresie walki z epidemjami nie doznała przerwy.

SPRAWA DR. SKRUDLILA.

*) Sprawa dr. Skrudlika ukazała się onegdaj na wokandzie sądowej w sądzie okręgowym warszawskim.

Sledztwo prowadził sędzia śledczy Luxenburg, oskarża podpr. Wasserberger, przewodniczący sędzia Brandt.

Wyjaśniło się, że nie stawilo się kilku świadków w tej liczbie ważny świadek jen. Sikorski, który przedstawił świadectwo, iż jest chory na lekką anginę. Prokurator prosi o rozpoznanie sprawy. Obrona sprzeciwia się temu i dowodzi, że w nieobecności jen. Sikorskiego sprawa nie może być rozpoznana.

Sąd po naradzie ogłosił decyzję, na mocy której sprawa została odroczone, świadkowie zaś (a w tej liczbie i jen. Sikorski, który, według sądu, mógł przybyć na rozprawę) za niestawiennictwo zostali skazani na 10 tysięcy mk. grzywny każdy. (5)

WYKONANIE USTAWY O MONOPOLU TYTUNIOWYM.

*) Z dniem 20 listopada rp. weszło w życie rozporządzenie ministra skarbu w sprawie wykonania ustawy z d. 1 czerwca rb. o monopolu tytoniowym w dalszym okresie przejściowym. — Tekst rozporządzenia ogłoszony w nr. 100 „Dziennika Ustaw”. (8)

Z OSTATNIEJ CHWILI

POLSCY POSŁOWIE DO SEJMU PRUSKIEGO.

KATOWICE 26 (PAT) Do Sejmu pruskiego wybrani zostali posłowie polscy z listy okręgowej: ks. proboszcz Józef Wajda z Kielce; z listy państwowej rolnik Jan Baczewski z Olsztyna. Do sejmu prowincjonalnego: ks. Józef Wajda, Adam Napieralski, redaktor dziennika „Katolik”, Urban Piontek rolnik z Rozmierki, Jan Affa budowniczy z Raciborza, Paweł Bronzel ławnik gminny z Zabrze. Ponadto ks. Wajda przeszedł do sejmu pruskiego zrzeknie się więc mandatu, do sejmu prowincjonalnego wejdzie następny z rzędu kandydat prokurent Weber z Bytomia.

DEMONSTRACJE KOMUNISTÓW W WIEDNIU.

WIEDEN 26-11 (A. W.) W sobotę 25 bm., komuniści i bezrobotni urządzili masową demonstrację przeciwko przyjęciu uchwał genewskich. Demonstracje zwrócone były także przeciwko socjalistom, którzy w ostatniej chwili zawarli kompromis z rządem i stronniactwami większości. Dziesięcioletni tłum demonstrantów ruszył przed parlamentem, gdzie odbywało się drugie, czytanie przedłożenia sanacyjnych. Sklepy i kawiarnie na ulicach, przylegających do parlamentu, były zamknięte. Przebieg manifestacji był spokojny, do wykróceń nie doszło.

Sprawa Kłajpedy.

KŁAMLIWE DOWODZENIA „LIETUWJI”.

WILNO 26. 11. (AW) W związku ze sprawą Kłajpedy „Lietuwia” omawia zagraniczną politykę Polski w stosunku do swych sąsiadów północno-wschodnich. Zdaniem gazety centralnym punktem polityki zagranicznej w stosunku do zagadnienia północnego wschodu jest sprawa Prus Wschodnich. Polska dąży do naprawienia błędów Zygmunta I. Jednym z najbardziej zdecydowanych dążeń polskiej polityki zagranicznej jest pozbawienie Niemiec Prus Wschodnich, otoczyć Prusy Wschodnie ze wszystkich stron, zniszczyć je ekonomicznie i kulturalnie, a gdy nadarzy się sposobność, zająć je zbrojną ręką, jak to zrobiono z Wilnem. Oto plan Polaków. Uważają oni, że do

wykonania tego planu potrzebna im jest pomoc Litwy, jako najbliższej sąsiadki Prus Wschodnich. Droga do tego widzą w unji. Ponieważ unja z Litwą staje się dziś co raz bardziej problematyczną, dają Polacy w tej chwili do opanowania Kłajpedy i żądają neutralizacji Niemna. Z tych też względów przeciwstawiają się oni dążeniom Litwy do otrzymania Kłajpedy.

Wobec powyższych wywodów „Lietuwji”, należy stwierdzić, że w obecnym stanie rzeczy, nie Polska, ale Litwa jest najbliższym sąsiadem Prus Wschodnich i, że nie Polska, lecz Litwa dąży do zagarnięcia Kłajpedy. (5)

Echa terroru ukraińskiego w Małopolsce.

SPROSTOWANIE POSŁA LASOCKIEGO W „NEUE FREIE PRESSE” PRZECIWKO KŁAMSTWOM PETRUSZEWICZA.

WIEDEN 26-11 (A. W.) W dzisiejszej „Neue Freie Presse” poseł przy rządzie austriackim, Lasocki, odpiera bardzo energicznie rzeczowo zarzuty rzeźców Polakom, które one gdał poczynił w tem piśmie Petruszewicz. W artykule tym wskazuje poseł Lasocki, że twierdzenia Petruszewicza mijają się z praw-

dą i dowodzi, że nie rząd polski, ale agitacja ukraińska posługiwała się środkami terrorystycznymi w kampanji wyborczej. Sam Petruszewicz podpisał swego czasu odezwę, grożącą śmiercią wszystkim Ukraińcom, którzy wezmą udział w wyborach.

W przededniu zerwania rokowań.

NIEPOKÓJ DELEGACJI TURECKIEJ Wobec JEDNOLITEGO FRONTU SPRZYMIERZONYCH.

LONDYN 26-11 (A. W.) „United Telegraph” donosi: Ogólna sytuacja w Lozannie znacznie się pogorszyła. Niepokój delegacji tureckiej, wywołany utworzeniem jednolitego frontu wszystkich państw, biorących udział w konferencji, wobec ich żądań, zamienił się w jawną niechęć do brania udziału w obradach konferencji. Delegacja zdradza wyraźną chęć opuszczenia Lozanny.

Według informacji przypuszczenie, jakoby delegacja turecka wstrzymywała się z wyjazdem tylko ze względu na przybycie Rosjan do Lozanny, sprawdza się.

W dyplomatycznych kołach obawiają się zerwania rokowań, do czego jednak nie dojdzie, gdyż zasadniczym rysem polityki Ismeta baszy jest wyczekiwanie na zajęcie stanowiska przez delegację sowiecką.

LOZANNA 26 (PAT) Jak podaje rzeźwy komunikat pierwszej komisji, na posiedzeniu dzisiejszem dyskutowano w sprawie granic tureckich w Europie. Po przedstawieniu poglą-

dów przez pierwszego delegata tureckiego, greckiego i jugosłowiańskiego, przemówił lord Curzon, który zaznaczył, że mocarstwa sprzymierzone są jednomyślnie co do omawianej sprawy. W odpowiedzi na argumenty delegacji tureckiej, lord Curzon podniósł doniosłość tego faktu, że państwa bałkańskie przyłączyły się do bronionej przez niego tezy. Pierwszy delegat Stanów Zjednoczonych podał następnie do wiadomości zebranych poglądy jego rządu co do polityki „otwartych drzwi” w Azji Mniejszej. Na posiedzeniu popołudniowym Ismed basza przedstawił punkt widzenia rządu tureckiego w sprawie wysp Egejskich, okupowanych przez Grecję od r. 1912. Po dyskusji, w której wzięli udział lord Curzon, Barrere, Venizelos, postanowiono utworzyć specjalną podkomisję dla zbadania kwestji demilitaryzacji niektórych wysp. Na posiedzeniu poniedziałkowym komisja zajęła się kwestją granic Turcji azjatyckiej. (4)

Z parlamentu niemieckiego

UCHWALENIE VOTUM ZAUFANIA DLA DRA CUNA.

BERLIN 26-11 (PAT)

Przed przystąpieniem do głosowania nad wnioskiem demokratów o wyrażenie rządowi votum zaufania, odbyło się głosowanie nad wnioskiem komunistów o wyrażenie rządowi votum nieufności. Wniosk ten odrzucono. Votum zaufania uchwalono następnie wszystkimi głosami przeciw głosom komunistów i małej grupy nacjonalistów. Następnie posiedzenie parlamentu zostało odroczone do dnia 4 grudnia.

PARYŻ 26 (PAT) Na opinie francuską bardzo złe wrażenie wywarła mowa Stresemanna, wygłoszona w parlamencie Rzeszy podczas dyskusji nad expose kanclerza. Oświadczył on między innymi, że umowa zawarta pomiędzy Stinnesem a Lubersackiem jest szkodliwa dla Niemiec, oraz że Niemcy muszą się troszczyć o swoje siły gospodarcze i że powinny nimi siłami bronić swoich interesów.

KRONIKA

— Kalendarzyk

Dziś: Poniedziałek 27 listopada, Wirgilijusza
Wschód słońca 7 m 14
Zachód słońca 5 m 29

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Brzydki Ferante” dla zrzeszeń
Filharmonia (Dzielnia 30)

Teatr „Scala” (Cegielniana 13)

— Variete

„Casino” (Piotrkowska 67)

„Dwie sieroty”

„A. una” (Przejazd 1)

„Miłość i sprawiedliwość”

„Oseon” (Przejazd 2)

„Perła wschodu”

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Mroczny pałac”

„Nowości” (Piotrkowska róg Główniej)

„Syn Tarzana”

„Dom Ludowy” (Przejazd 34)

„Dama z pokoju Nr. 15”

— Kalendarzyk historyczny.

1321 Zgon królowej Kunegandy żony Bolesława II

Wiadomości bieżące

— Loterja państwowa na cele dobroczynne.

s) Jeneralna dyrekcja loterii państwowej zorganizowała niedawno z upoważnienia ministerjum skarbu obok istniejącej loterii państwowej klasowej — nową loterię państwową na cele dobroczynne.

Ciągnięcie 1-ej loterii odbędzie się 22-go grudnia 1922 r., a cały czysty dochód rozdzielą ministerjum skarbu wyłącznie między zgłaszające się o subwencje instytucje dobroczynne (jak szpitale, schroniska dla dzieci, towarzystwa wspierania inwalidów wojennych i t. p.).

W ten sposób będzie skarb państwa w możliwości przyjąć z pomocą niektórym instytucjom filantropijnym, nie mającym dostatecznych funduszy, a zasługującym na uwzględnienie.

Niewielka już pozostała ilość losów jest jeszcze do nabycia we wszystkich kolekturach i innych większych sklepach, po cenie 1000 mk. od losu (w połówkach po 500 mk.).

Główna wygrana 2 i pół miliona mk.

Suma wszystkich wygranych tej loterii wynosi 38 milionów marek. Wygrane będą wypłacane gotówką bez żadnego potrącenia pod gwarancją skarbu państwa. (4)

— Oficerowie rezerwy.

Ubiegłej niedzieli odbyło się w Warszawie okręgowe walne zebranie Zw. Ofic. rezerwy, na którym ogółowi zebranych udzielił kierownicy wydziałów związków następujących informacji:

Komisja weryfikacyjna wyda w grudniu r. b. listę starszeństwa oficerów rezerwy, których awanse doprowadzone będą do stopnia podpułkownika włącznie — a w lipcu roku przyszłego ogłoszone będą dodatkowe awanse uwzględniające wyższe studia i dyplomy naukowe.

W najbliższym czasie ma wyjść dekret, normujący, w jakich wypadkach lata służby wojskowej mają być zaliczane do ewentualnej cywilnej służby państwowej, tak, aby zasadniczo oficer rezerwy nie otrzymywał w tej ostatniej służbie niższego stopnia służbowego, niż miał w wojsku, z pewnymi zastrzeżeniami, co do kwalifikacji wojskowych.

Kawalerowie orderu „Virtuti Militari”, będący w rezerwie, mają na wypadek śmierci zapewniony pogrzeb z honorami wojskowymi na koszt państwa.

Projektowane jest powołanie w lecie przyszłego roku pewnej części oficerów rezerwy na przeszkolenie, reszty zaś za dwa lata

Wobec tego Związek wystąpił z wnioskiem utworzenia przez władze wojskowe specjalnych kursów wieczorowych, któreby nie odrywały ludzi od pracy zarobkowej, a dawały możliwość zdania egzaminu, zwalniającego od tego przeszkolenia. Wniosek ten został przychylnie przez sztab generalny przyjęty.

Poczyniono kroki u władz państwowych o ustawowe unormowanie prawa posiadania i noszenia przez oficerów rezerwy broni, bez specjalnych pozwoleń. Sprawę tę, ma ministerjum spraw wewnętrznych wnieść na jedno z najbliższych posiedzeń Rady ministrów. (5)

— O płacę urzędników.

W kołach urzędniczych panuje zaniepokojenie z powodu niezdecydowania jeszcze sprawy poborów za grudzień. W nadchodzący poniedziałek odędzie się ostatnie w tym miesiącu posiedzenie rady ministrów, robione są więc starania, aby sprawa ta znalazła się na porządku dziennym. (5)

— Kurs dla asystentów kontroli obór.

W styczniu 1923 r. Wydział hodowlany C. T. R. zamierza zorganizować miesięczny kurs dla asystentów kontroli obór. Warunki przyjęcia: ukończonych lat 18, pożądane ukończenie niższej szkoły rolniczej, ewentualnie szkoły powszechnej. Kurs odbędzie się w gmachu C. T. W. (Warszawa Kopernika nr. 30) wykłady teoretyczne odbywać się będą trzy godziny dziennie przed południem, zajęcia praktyczne 2 godziny po południu. Po przesłuchaniu kursu kandydaci podlegać będą egzaminowi; tym, którzy wykażą postępy zadawalniające będą wydawane odpowiednie zaświadczenia.

Kandydaci na asystentów otrzymają na czas kursu bezpłatne mieszkanie, koszta zaś utrzymania w Warszawie będą ponosić sami; pożądane byłoby przywiezienie ze sobą bielizny, pościeli i koça. Za naukę pobrana będzie opłata w wysokości ceny giełdowej i korca żyta. Pożądania będą przyjmowane do 20 XII r. b. W podaniu należy skreślić krótki życiorys oraz załączyć w oryginale posiadane świadectwa z ukończenia szkoły rolniczej lub powszechnej. Po ukończeniu kursu z wynikiem zadawalniającym kandydaci mogą ubiegać się o posady asystentów kontroli obór. Warunki materialne obecne (listopad) są następujące: utrzymanie całkowite, mieszkanie i pensja miesięczna w stosunku do 1 i pół do 2 korcy żyta (4)

— Broń chemiczna.

Zdając sobie sprawę z wielkiego znaczenia, jakie posiada w nowoczesnej wojnie walka gazowa, nasze władze wojskowe zorganizowały szkoły broni chemicznej.

Kurs tegoroczny rozpoczyna się 15 lutego 1923 r. i ma trwać 7 miesięcy.

Obejmuje on: chemję, technologję chemiczną, fizykę, meteorologję, wartownictwo i obronę gazową oraz wogóle całokształt osiągniętych w tej dziedzinie nauki rezultatów.

Po ukończeniu szkoły absolwenci jej zostaną rozesłani do wyższych dowództw, jako referenci broni chemicznej, oraz do batalionu chemicznego.

Wybitniejsi udadzą się, po nabyciu pewnej praktyki, do wyższych uczelni krajowych i zagranicznych celem dalszych studiów.

Teatr i muzyka

— Teatr miejski.

Dziś tj. w poniedziałek Teatr miejski daje dla Zrzeszeń rob. i intelig. po raz ostatni „Brzydki Ferante” z p. K. Adwentowiczem na czele.

We wtorek na Samopomoc przy szkole im. Elizy Orzeszkowej dany będzie „Horsztynski” z p. K. Adwentowiczem w roli tytułowej. (4)

Odczyt dr. Radwana i dr. To-Rahmy.

W Sali Filharmonii odbył się odczyt znane go okultysty dr. Radwana.

Doświadczenia tego wybitnego popularyzatora nauk teozoficznych udały się nadzwyczajnie, jakkolwiek widać było iż nerwowo bardzo wyczerpywały prelegenta.

Doświadczenia drugiego współprelegenta dr. To-Rahmy wybiły się tak niezwykle ponad poziom tego rodzaju eksperymentów, iż byłoby karygodnym niedbalstwem nie zaznaczyć o nim szerszej publiczności.

Dr. To-Rahma, wybranej ad hoc komisji złożonej z kilku doktorów, pozwolił sobie przebiec ręce zardzewiałemi, a przeto pełnemi zarasków chorobotwórczych, długimi szpilkami stalowemi, zaleczuliwszy je uprzednio ze pomocą a u t o s u g e s t i i.

Po wyjęciu ich, nie było ani śladu ukłóć ani śladów krwi...

Szereg dalszych doświadczeń, jako to telepatja na odległość i inne, podczas której prelegent wpada w stan hipnozy i wykonywa najtrudniejsze zadania, nie dadzą się w tak krótkim sprawozdaniu opisać ani zanalizować.

Zaznaczymy jedynie że są one nawet niebezpieczne dla zdrowia, a nawet życia eksperymentatora, gdyż puls podwyższa się do 200, a nawet wyżej uderzeń na minutę i powinny być one przeprowadzane z wszelką ostrożnością.

I tu prelegent był tak wyczerpany doświadczeniami iż gdyby nie pomoc publiczności, napewno by upadł z osłabienia.

W każdym razie i dr. Radwanowi i dr. To-Rahmie należy się wdzięczność za naukowe popularyzowanie nieznanych prawd okultizmu i przeprowadzenie badań nad temi bądź co bądź najbardziej interesującemi siłami przyrody.

(5)

Ze świata

NOWY PREZYDENT BRAZYLJI.

(S) Dnia 15 bm. ustąpił ze stanowiska dotychczasowy prezydent Rzeczypospolitej brazylijskiej. Epitacje Pessoa, miejsce zaś jego zajął świeżo wybrany prezydent, Arturo da Silva Bernardes.

Nowy prezydent jest osobistością niezwykłą w życiu popularnym Brazylii. Kolejno był posłem do parlamentu stanu Minas Geraes, którego jest dzieckiem, posłem do parlamentu federalnego, ministrem finansów swego stanu, wreszcie prezydentem tego stanu.

Odnaczył się jako genialny wprost administrator, a przytem tak przyjęty poczuciem spełnienia przyjętych na siebie obowiązków, że gdy w 1919 r. zaproponowano mu objęcie prezydentury Stanów Zjednoczonych Brazylii, to odmówił przyjęcia tego stanowiska, oświadczając, że czuje się w obowiązku wypełnić najpierw program, który zakreślił sobie, jako prezydent stanu Minas Geraes, wówczas dopiero wybrano na prezydenta Epitacia Pessoa.

Jako prezydent stanu Minas Geraes, senhor Bernardes, stał się duszą reorganizacji tego stanu tak pod względem społecznym, jako też gospodarczym. Tworzył szkoły, instytucje naukowe, uzdrowiska, drogi i koleje żelazne. Stał na czele promotorów przemysłu metalurgicznego i górniczego, będących bogactwem pod względem uzdrowienia jej stosunków finansowych. Przed objęciem przez niego urzędowania stan Minas Geraes obraczony był długami, a budżet jego wykazywał wciąż deficyt, ale nawet wykazywał nadwyżkę dochodów i to bez podwyższenia podatków.

Termin urzędowania nowego prezydenta Brazylii upływa w 1926. (8)

